

Kwartaalschrift van de Historische Vereniging Old Reurle

Opgericht 15 februari 1984

jaargang 20 nummer 3 (3de kwartaal 2003)

Van de voorzitter

Alles plakt en kleeft met deze hittegolf van meer dan 30 graden en toch moet ik even achter de machine om dit stukje op papier te zetten. Ik heb van de redactie al toestemming gevraagd of het iets later ingeleverd mocht worden wegens drukte maar nu, de 8ste augustus moet het toch echt gebeuren.

De Pompdagen, de vroegere Evenementenweek werden weer afgesloten door de **braderie** met zoals te doen gebruikelijk goed weer. Ondanks de hoge temperaturen was het er weer druk en gezellig, vooral 's-avonds was er veel volk op de been.

Wij hadden een kraam voor onze promotie van video's en foto's, en vooral het nieuwe boek van Frans Kok trok veel aandacht **Ruurlo's verleden herleeft** werd door Frans zelf onder de aandacht gebracht en zeker niet zonder succes.

Onze vereniging gaat dit boek uitgeven en eerst taalkundig en historisch beoordelen..

De verkoopprijs zal zo rond de € 20,- liggen en voorintekening is mogelijk.

De **fontein** op het Julianaplein is bijna klaar en als u deze Kroezeboom in de bus krijgt is dat zeker het geval. De Hamergroep heeft er een mooi stuk werk van gemaakt, bijna niet van het origineel te onderscheiden.

De drukte waar ik over sprak werd mede veroorzaakt door een tijdelijk bijbaantje van uw voorzitter n.l. penningmeester a.i. van de Kunstkring Ruurlo Met de organisatie van het kasteeltuinconcert voor de deur zat deze vereniging plotseling zonder penningmeester en dus flink in de nesten. Er is veel overlegd en gedokterd aan een oplossing en gelukkig is er een nieuwe penningmeester gevonden.

Met de **gezondheid** gaat het me goed. Ik ben nu al 6 maanden zonder chemo-behandeling en de situatie blijft stabiel en ik voel me goed. Voor velen een raadsel maar we zijn er blij mee.

Met nog een goede nazomer kan voor ons het jaar 2003 niet meer stuk.

Martin Kok,
voorzitter.

Van het secretariaat

Een trouw lid van onze vereniging, dhr. B. Klein Kranenbarg is na een langdurige ziekte overleden.

Hij was altijd op onze avonden aanwezig en wij zullen hem node missen.

Aan de familie is namens Bestuur en Leden van Historische Vereniging Old Reurle ons medeleven betoond.

Het boekje cursussen voor najaar 2003 van het Gelders Oudheidkundig contact is bij de secretaris ter inzage.

Het project Geschilderd Old Reurle komt van de grond. Joris Bakker zal u binnenkort hiervan zelf op de hoogte stellen.

De Werkgroep Archeologie is behulpzaam geweest bij een project in Zelhem.

Bij het "gat van Reurle" in de Dorpsstraat is men ondanks goede afspraken met gemeente en aannemer niet in de gelegenheid gesteld om onderzoek te verrichten.

Erg teleurstellend, gelukkig heeft de provincie Gelderland een plan opgesteld waarbij dit in de toekomst goed geregeld gaat worden.

Leo Besselink.
secretaris

Winterprogramma 2003-2004

8 oktober

Mevrouw drs. A.E. Timmer-Gerritsen uit Vorden.

Dialezing: portretten, meer dan een sprekende gelijkenis.

12 november

De heer M. Groothedde, stadsarcheoloog, uit Zutphen.

Lezing met dia's: de ontwikkeling van de stad Zutphen.

10 december

De heer ir. Theo Roes uit Doetinchem vertelt over zijn vader, de schrijver Herman van Velzen (pseudoniem van Frans Roes) en leest een aantal van zijn verhalen voor.

14 januari

De heer Abbink uit Haaksbergen komt samen met zijn hond vertellen over zijn bijzondere beroep van schaapherder.

11 februari

De heer drs. H.J. Saaltink uit Doetinchem komt met een dialezing over "Vijf eeuwen tuingeschiedenis in de Nederlanden".

10 maart

Jaarvergadering en daarna de heer Jan Berends uit Doetinchem met een vernieuwde diaserie over "Wasserburgen" in Münsterland.

?? april

Een avond samen met "Lochem", dat deze keer de organisatie voor deze avond heeft. Onderwerp, datum, tijd en plaats worden nog nader bekend gemaakt.

Begin juni

Dagexcursie naar de "Wasserburgen" o.l.v. Jan Berends.

Alle avonden zijn bij "De Luifel" en beginnen om 20.00 uur, behalve die van 10 maart (jaarvergadering). De aanvang is dan 19.30 uur.

Nadere informatie in de volgende "Kroezebomen" en t.z.t. in "Contact".

Vriendelijke groeten van Ineke en Reina.

Deur en met Old Reurle op reis

In de afgelopen wintertijd waren d'r weer van die, ie wet wel, van die gezellige en wettens-weerdige aovenden van ons Old Reurle. Op twee van die aovenden kwammen d'r heren um het een en ander te vertellen aover Reurle, of wat door verband met hef.

Den eersten - meneer Berends - wis aoveral de weg, dat ko'j wel heurn, en hi liet dat ok ziene deur middel van dia-plaatjes.

Hi begon in Keppel, dat kasteel hef vrogger ok wel is wat met de van Heeckerens van Reurle van doon e-had. In Hummel heij 'n weggetje dat de "Ruurlose allee" heet en an de weg van Hummel naor Keijenborg steet 'n olde Hessenharbarg die "'t Wapen van van Heeckeren" heet. Völle meer liet hi'j ziene, maor veur dit verhaal heb ik dat der effen uut e-haald.

Den andere aovend lek eerst niet aover Reurle te gaon. Den meneer Saaltink dee dat dei was op e-greuid bie kasteel 't Twickel. Hi was door zo betrokken bie e-raakt, dat e d'r noe nog warkt en ok misschien nog wat te vertellen hef.

In ieder geval, hi'j vertelden dat vrogger, zo'n honderdzeuventig jaor eleejen, umme geld en zo, een jonker van de van Heeckerens uut Reurle, is e-trouwd met een van de freules van het Twickel. 'n Helen stamboom, aover hoe 't wieter ging, had hi'j der bie.

Al met al waarn dat twee heel interessante aovenden. En doorbie kwam ok nog dat 't bestuur an de leden veurstelden,, um is 'n keer in Twente te gaon kiekken, dan zollen die beide heren ons, um de beurte, begeleiden.

Zo'n 45 mensen veulden door wal veur en gavven zich op. Zi wollen ok wel is wetten wat der van die Reurle van Heeckerens door in Twente eworden was.

En door was hi dan de 1^e dag. Zo'n 45 mensen stonden paraat bie de bus, um zich deur de hr. Berends 'n betje wegwie te laoten maken in dat Twente. Aover Nee, Reetmölle en Henge-velde kwammen wie bie Delden. Door e-kommen wist den meneer Berends al te vertellen dat de watertoren die door steet, deur Twickel an de stad was e-schonken.

Dat gaf al een idee van de grootheid van 't Twickel. Doornao kwammen wie via Weerselo bie "Het Stiff". Vrogger was dit 'n soort klooster, woor ok dames van stand konden verblieven, um te learn en zo. Wát 'n mooi old gebouw. 't Was e-restaureerd, en 't lei 'n betje achteraf.

03.34 (02)

Toen de bus weer in, en op naor de koffie met iets lekkers der bie.

Bie 'n dubbele watermölle was dat.

foto LB

Door vlak bie was 'n mooi landhuus; "Singraven". Door mosten wie um 11 uur waen. Want dan ging 't grote hekke vanzelf lös en dan koj der in. Den man die der 't leste 'e woond hef, gebruikten de tied um zien kapitaal op te maken an kunstschaten; en dat hef hi'j goed e-daone. Onveurstelbaor die pracht en praal.

Eenmaol uut e-kekken ging de heer Berends met de groep naor 't Bakspieker in de buurte van Havenzate Brecklenkamp; kot bie de Duutse grenze.

Bie 'n boerderie was vrogger un klein schuurke um un eikenbeumken e-bouwd, an 'n bestaonde schure. Noe was dat 'n hele grote eike met 'n schure derumhen 'ewodden.

Schure met boom bie Brecklenkamp

foto LB

[Dissen boer woonden ok nog onder Twickel, en in 't pachtkontraakt ston dat hi'j niet moch beginnen an 'n minicamping].

Umdat 't ettenstied werd liet Berendsen de bus stoppen in Lage, net aover de grenze. Hier werd effen de inwendige mens versterkt, en ok nog olde bezittingen van 't Twickel bekeken. Bie 't karkske

kö'j nog olde grafstenen ziene met namen der op van leu die bie 't geslacht Twickel e-heurd hebt.

Het begon effen goed te raegenen. Toen de bujje aover was ging de tocht binnen-deur naor Ootmarsum. Hier kon men de olde karke effen bewonderen, met doorbie 't standbeeld veur die kaerls die met Paosen door deur de stad fladdert (vleugeln heit dat geleuf ik).

Ootmarsum De Paoskeerls

foto LB

(*'t volksgebruuk vlöggen vöndt plaats onder leiding van de acht Paoskeerls. Dat bunt vriegezellen knapen van onbesproken gedrag .Dee gaot met 'n hele riege stadsgenoten achter zich an de straoten deur, van 't ene huus naor 't andere. Doorbie staot de olderwetse deuren lös, en trekt ze um den middeler.*)W.Bl.

Het vlöggen rond1965 V.V.V Ootmarsum. foto arch.W.Bl.

Ootmarsum is 'n betje 'n kunststadje an 't wodden, want der waarn heel wat van die gallerietjes en boetiekjes. Zelfs van 'n Achterhoeker, uut Harreveld, waren der schilderietjes te koop (wel mooi). Via Almelo ging de reize weer op Reurle op an, en zo tegen 5 uur was iederene weer tevraen, en onder de indruk van al dat moois, weer thuis. 03.35 (03)

De tweeden dag ston helemaole in 't teken van 't Twickel. Um 9.30 uur waren d'r zo'n 40 mensen bie mekare op de parkeerplaatse van "de Luifel"

D'r mos nog effen af-e-rekkend wodden met mevr. R.Greupink en toen kon 't; de auto in en op naor Delden. 't Was mooi weer en dat gaf goeie hoppe.

Eenmaol an e-kommen worden wie opgewacht deur meneer Saaltink, den ons op den winter aovend zovölle aover Twickel wist te vertellen. An de mooie olde veurkante bunt nog familiewapens van de oorspronkelijke bewoners te ziene; die van 't Twickelo en 't Raesfelt. Het begon met het geslacht van Twickelo woorvan de geschiedenis begunt in 1347. Later kwammen in 1530 't geslacht Raesveld, en in 1680 de familie van Opdam der bie. Toen is in 1831 Jacob, Derk, Karel van Heeckeren van Kell e-trouwt met Marie Cornelia van Wassenaar Opdam en zodoonde is der 'n stuk van Reurle terechte e-kommen bie 't Twickel..

Twickel

foto: archief W.Bl

Ok Adam en Eva, het karstgebeuren en de sterre bunt der nog afgebeeld, as teken van christelijke traditie. 'n Vrendeleke jongedame leid'n de mensen deur het kasteel. Een keer binnen, kwam iederene onder den indruk van de statigheid en pracht van dit kasteel.

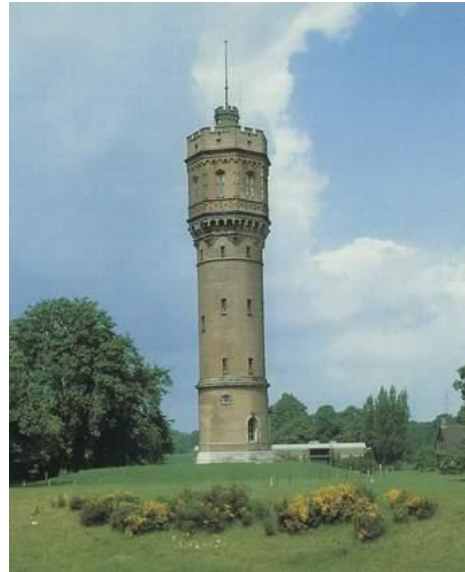
Wie heurden zo terloops dat de bezittingen zo e-greuid waren dat, as ze wollen, zij van Delden naor Wassenaar konden reizen aover eigen grond, en dat is wel wat. In den bozem van 'n open heerd had een van de vrogste baronnen een lijfspreuk laoten maken:

"Mutando non mutor", dat wil zovölle zeggen as: Der verandert heel völle, maor aj met de tied mèt gaot, verandert der nog niet zovölle. Dat geet noe ok nog wel op.

Een prachtige salon, etkamer, herenkamer, in-ericht met kostbare kasten en meubelstukke, en völle schilderijen van de families kregen wie te ziene. Ok de bibliotheek was heel mooi. Alle buuke in prachtige boekenkasten, en op dezelf-de maniere in e-bonden, en dan ok nog met 't familiewapen der op.

Tussendeur heurden wie, dat ter ok nog wat spullen van den Nettelhorst stonden. (Dat heurden vrogger ok bie 't Twickel).

Dat die baronnen too ok al wel met de tied met gingen, konden wie wel zien an de badkamer; die hadden ze zo'n 150 joor geleden laoten maken mèt bubbelbad, en meer van die, toen hele luxe dinge, der in.

Den watertoren van Delden

foto archief W.Bl.

Eenmaol binnen uut-e-kekken kregen wie nog 'n lekker köpken koffie an-ebaoden in de "Orangerie".

(s Winters wödt den gebruikt um tuinplanten en sinasappelbeumpkes 'n goeien opslag te geven). Die sinasappelbeumpkes, die in de lane bie de orangerie staot, konden wel 150 - 300 joor old waen. Ze draagt 2 soorten vruchten (deur 't klimaat könt de gegreuide appeltjes niet helemaole riepen, en mot de winter aover- laeven um de volgende zomer goed riepe te worden. En dan komt der weer niejen die 't joor doorop weer goed bunt. Dat laantje heurt bie de formele tuin. Den hef mooie buxus-heggeskes, en beelden zoas van 'n schildpadde of 'n vogel.

An de achterkante van 't kasteel lig den landschapstuin. Hier greuit bizondere struiken, en mooi grote statige boomgroepen van eiken en platanen, die ok al zo'n 250 joor old bunt.

Ze bunt as coulissen in 't landschap, met doorbie heldere vievers die mooie uitzichten geeft. In die tuin steet un gedenksteen van de AKZO.

In 1886 hef den toenmalige baron door naor water laoten boren, um in huus helder en zuuver water te hebben. Dat ging toen al töt 556 meter diepe, toen was dat nog steeds zolt water en dát wier 't begin van de 'Nederlandse Zoutindustrie'

Vandoor uut kwammen wie in de rotstuin, met recht 'n pronkstuk van de barones.

Mooie gazons met prachtige borders en rotsplateau's. De Twickelaars waren ok wel 'n betjen trots. Want de baronesse liet in de begruujing an de rand, 'n groten deurkiek sneujen. Um vanuut de tuin naor 't kasteel te kunnen kieken, en anders umme vanuut eur kamer naor eur tuin. Door kregen wie ok nog te heuren, dat er zo'n 120 mensen as vrijwill-liger in en umme Twickel in de weer bunt um al dat moois in stand te hollen.

Dan was der ok nog 'n moestuin woor eigen gruntes verbouwd wodt; èn verkocht.

En ok planten en zaoden gekweekt veur eigenbouw, en verkoop. Al met al een heel interessanten dag veur de Reurlsen

Ik denke dat er wel wat mensen , al meimerend en kuierend deur dat mooie landschapspark edacht heb...;"Was vrogger dee freule uut Delden maor naor Reurle e-kommen um met den jonker van van Heeckeren te trouwen, want dan haw al dat moois kot bie huus ehad."

Wiele heurden noe wèl tot de groep van mensen; 'met een ernstig serieuze belang-stelling' zo as in 't testament van de laatste baronesse steet; die de ere hadden um dat moois te bekieken.

Bestuur van Old Reurle, bedankt en a'j nog es wat hebt.....

Een van de deelnemers. TS

**T.S.: Namens de redactie hartelek dank veur 't leuke stuksken da'j der van emaaft hebt.
Ook L.B. hartelijk dank veur de foto's**

Op excursie met Old Reurle

Een winteravondlezing van Old Reurle met als vervolg een uitstap naar noordoost Twente - dat genoeg beleefde op 15 mei een veertigtal leden, met de heer J. Berends uit Doetinchem in het gezelschap.

De rit ging door de welige en friscgroen beregende natuur, daarbij kregen in het voorbijgaan de historische monumenten alle aandacht. Zo herinnert de watertoren van Delden (Anno 1884) aan de eerste waterleiding in Nederland, aangelegd door een baron Van Heeckeren. Ja, ook in dat deel van ons land was de adel van oudsher alom aanwezig; zo was het Stift te Weerselo sinds het begin van de dertiende eeuw een tehuis voor die jonkvrouwen die ongetrouwd bleven

(menige huwelijkskandidaat keerde niet terug uit de strijd).

Nabij Rossum illustreren de gevel- en stiepeltekens de rijkdom aan volkskunst en traditie, zoals die vroeger werden (en ook nu nog worden) beoefend. Heel typerend was daar ook de "endskamer", een aanbouwsel aan de boerderij ter huisvesting van de ouders bij hun kinderen.

Iets bijzonders is een bezoek aan het Huis Singraven aan de Dinkel, daterend uit de veertiende eeuw. De vroegere eigenaren, vader en zoon Laan, brachten daar een rijke en zeer veelsoortige kunstverzameling bijeen.

Het geheel werd in een stichting ondergebracht en is daarmee voor het nageslacht bewaard en toegankelijk gebleven. Daarvoor mogen wij dankbaar zijn! - Overigens komt ook Jan Berends een dankwoord toe voor zijn gewaardeerde toelichtingen hier en elders.

In Breklenkamp, nabij de landsgrens, werd ieders verbazing gewekt door een statige schuur, door het dak waarvan een volwassen boom was gegroeid. Hoogst zonderling!

De reis bereikte het keer- en de stemming het hoogtepunt bij aankomst in het stadje Lage in Westfalen. Hier werd een voortreffelijke lunch genoten in Gasthof Bonke. Het historische plaatsje, dat vroeger nog onder Twickel viel, heeft verder tal van bezienswaardigheden.

Ook de terugtocht was een belevenis: door Ootmarsum (steeds weer verrassend), het Sprengendal en de Mosbeek met zijn watermolens bij Vasse, de landgoederen met hun ridderlijke behuizingen, het schilderachtige Tubbergen, maar ook het prinselijke onder-komen De Bellinkhof van de textielbaron Ten Kate te Almelo, dat alles verschaftte indrukken genoeg om een tochtgenote te inspireren tot dit verslagje voor d'n Kroezeboom. Het wordt door de redactie in dankbaarheid aanvaard!

H.P.

Noot eindredactie:

We kregen van onze leden 2 artikelen binnen, waarvan een in het dialect, over de excursies die ze met de vereniging hebben gemaakt. We zijn hier als redactie erg blij mee en hebben daarom besloten beide artikelen te plaatsen.

Ze heeft u toch een aardig beeld van de excursies die Old Reurle organiseert.

Gaat u de volgende keer ook mee ???

BOERDERIJNAMEN VAN RUURLO

Wijk I: Bruil Broek

I 1 Kleine Bemer

In het vogelboek van Kerst Zwart anno 1913 "Zangers en Krassers" wordt de Bemer beschreven als de Bombycilla garrulus of te wel de Pestvogel. Deze warmbruine vogel met kuif en met de grote van een spreeuw, komt zo eens in de 10 jaar voor en wel in de winter uit het hoge noorden in Nederland en omringende landen. De eerste bewoners van deze boerderij zijn in 1743 Derk Arfman en Berentjen Esselenbroek. Het adres is thans: Bemersteeg 3.

I 2 Schreur of Schroersstede later Grote Bemer

Sirodes Erve of Schreurs Stede wordt al vermeld in het Erflynsboek van Lochem 1549-1583 met als eigenaar Reynt Schroers. De naam Schreurs is een afkorting van Schreuder of te wel kleermaker. Het adres is Bemersteeg 2.

I 3 Kunneman of Keunenkamp of Vruink

De boerderij heeft tot 1894 gestaan op de Cunnenkamp ook wel Keunenkamp op de Bruyl geheten. Keunenkamp betekent Koene's kamp (Coen's kamp). Zij was gelegen tussen Olthuis H4 en Stoffel I 4. Anno 1694 woonde er Hendrik Vruink met vrouw.

Het huisnummer I 3 gaat naar het ouderlijk huis van Frits Toevank, dat gebouwd werd in 1914 en alwaar Frits Toevank in 1922 werd geboren. Hij is al decennia lang vraagbaken voor al degenen die meer willen weten van de geschiedenis van Ruurlo en haar bewoners. Omstreeks 1973 is dit huis afgebroken voor de reconstructie van de Batsdijk. Het adres was later A 9

I 4 Stoffer Kleine Smeenk Fuikshuus

Stoffer Leerink kwam hier in 1763 te wonen. De boerderij stond eerst aan de overzijde van Stapeldijk 2. In 1866 kwam zij aan de overkant te staan, maar in 1929 brandde zij af en werd herbouwd. De naam Stoffer is afgeleid van de naam Christopher. Smeenk is een afkorting van Smeedink of te wel Smids enk. Het erf ligt op een puntvormig terrein en kan mogelijk de verklaring zijn voor Fuikshuus. Overigens heeft het oude huis in 1763 nog een tijd na de nieuwbouw van de Stoffer bestaan en heette het Oude Haantje.

I 5 De Gek (Blumink)

Anno 1650 eigendom voor driekwart van de heer van Roderlo (Huis Ruurlo) en voor een kwart van Jagermeester Eck. Ecks goet wordt omstreeks 1670 Geks goet, waarbij de boerderijnaam de Gek moet zijn ontstaan. In die tijd kwam de familie Sourink er te wonen. Omstreeks 1700 neemt deze familie de naam van de moeder aan n.l. Bloemink, later Bluminks. Geks goet is geruime tijd in het bezit geweest van de St. Anthony Broederschap te Zutphen en van Jan ten Arve. Zijn familie kwam jong te overlijden en het weeskind Reintjen ten Arve keert als wees terug naar de boerderij van de familie ten Arve nummer G 5 "Het Arve". In 1875 komt de Gek wederom in het bezit van Huis Ruurlo. Het adres is Batsdijk 2.

I 6 Nieuwen Timmerman

Alhier kwamen twee families te wonen onder één dak en wel in 1766. Een woning was voor een dochter van Abraham Hendriks van den Olden Timmerman nabij K 1 aan de Tolhutterweg. De andere woning was voor de zoon van deze Hendriks. Het adres is Batsdijk 7.

I 7 Klooster

Afkomstig van de Grote Bemer I 2 kwam Derk Fruink of Bemer in 1743 op het klooster te wonen. Zijn kinderen werden met de naam Bemer ingeschreven. Dat op deze plaats een klooster was is niet bewezen. Ook hier betrof het later twee woningen onder één dak, deze brandden zowel in 1838 alswel in 1904 af. In 1905 werd de boerderij door Huis Ruurlo herbouwd voor één familie. Het adres is Batsdijk 4.

I 7 Guliker

Eerste bewoner op deze boerderij was in 1626 Harmen Gyliker of ten Broeyl (tho Winkel). Omstreeks 1822 werd deze afgebroken.

I 8 De Voshaar

De Voshaar komt al voor in het Schattingsregister van 1494 en stond schuin voor de Klooster, Eerst genoteerde bewoner in 1671 was Lammert te Roller op de Vosser met vrouw. In 1888 is de monumentale boerderij herbouwd aan de Batsdijk 12 en in 1904 kwam er een tweede woonhuis bij, genaamd de Schreur. Schreur heeft hier de betekenis van schuur.

I 9 Voortman

Voortman werd al in 1650 genoemd in het verpondingboek van Zutphen. Selfs gebruiker (zoals het er staat) was Jan Voortman. De woning die er nu staat dateert van 1969 en is gelegen aan de Batsdijk 8. Een voortman woonde nabij een doorwaadbare plaats, een voorde.

I 10 Den Broeyl (Holland)

Den Olden Hillebrand of Holland werd al genoemd in 1488 in de boeken van de Lande Zutphen. In 1650 was selfs gebruiker Jan ter Broeyl. Bruil is afgeleid van het Kelto romaans brogilo, dat ingesloten jachtterrein betekende. De bruil is nog steeds de naam van de buurtschap aldaar. Hillebrand is een oude voornaam. Het adres is Jongermanssteeg 4.

I 11 Dercks Camp of Nieuw Hillebrand later Boershuus

Derricks kamp werd al vermeld in 1592 in het Kerspel Ruurlo op de Brouill en wel in het rechteijk archief van het landdrosambt Zutphen. In 1650 woonde op deze kamp Elberick te Winkel. Het adres is thans Jongermanssteeg 2.

I 12 De Puffert Koppelman

Bewoners omstreeks 1701 zijn Berent te Knoeve en vrouw, afkomstig van de Grote Knoeve K 4. In 1744 kwam de familie Koppelman er te wonen. In 1892 is de boerderij afgebrand en herbouwd. Het adres is Batsdijk 5. Puffert kan de betekenis hebben van kortademige man.

I 13 Groot Ibbinck

In 1671 zijn de bewoners Gerryt Ibbinck met vrouw Berentjen Casper. Er was nog een tweede woning van omstreeks 1750 tot 1860. Ibbinck betekent Ibiko's enk. Het is thans: Arfmanssteeg 1 van de Boter- en Kaasboerderij 'n Ibink.

I 14 Kleine Klooster of Kleine Ibbink

Deze boerderij heeft vanaf 1741 tot 1860 nabij de kaasboerderij 'n Ibink bestaan en is herbouwd aan de Batsdijk 14.

I 15 Klein Arfman

In 1760 kwam de familie Arfman van Groot Arfman aldaar te wonen. Deze gaan zich later Klein Arfman noemen, maar later weer Arfman. Het adres is Arfmanssteeg 2.

I 16 Erve of Arfman of Hoeve later Groot Arfman

In 1650 woonde op dit erf Berent ten Erve stede. Na de ten Erve's kwamen er in 1709 de Arfmans te wonen. Er is ook een tweede woning geweest van 1687 tot 1873. Het adres is thans Arfmanssteeg 3.

I 17 Den Kasper of Strickerye

Eigenaar van de Strickerye (weverij) was in 1650 Berent ten Elschate, en bewoner van dit pand Casper Wessels. Tot 1864 heeft de boerderij gestaan achter Klein Arfman I 15. Naar deze boerderij is de Caspergoot genoemd die heden ten dage vrijwel niet meer is terug te vinden.

I 18 Bonenpotter op de Bruil

De bewoners kwamen in 1829 van de Bonenpotter D 8. 't Adres is Scholtenweg 4.

I 19 Scholten

Jan Scholten kwam in 1853 alhier te wonen met zijn familie afkomstig van de Knoef K 11. Het adres is Scholtenweg 2.

I 20 Nachtegaal

De eerste bewoners kwamen 1823 van Groot Everwennink B 32. Het adres is Nachtegaal 2.

I 21 Mauribaan

In 1816 kwam de familie Arfman aldaar te wonen. In 1822 werd er een zoon geboren met de namen van Johan Maurits, genoemd naar de vader van barones van Heeckeren van Kell-van Papst van Bingerden. En toen is deze boerderij de Mauribaan genoemd. Het was ooit een taveerne alwaar men een koetsiertje kon drinken. Het adres is Batsdijk 33.

I 22 Hoemaker (Korenblik)

De eerste bewoners kwamen in 1850 van I 16 alhier te wonen. Hoemaker betekent hoedenmaker.

Er hebben ook Korenbliks op dit adres gewoond, nu Batsdijk 24.

I 23 Gotink (Stegers) (Nijkamp)

Jannes Gotink van Kasper I 17 kwam in 1854 alhier te wonen. Het adres is Batsdijk 20.

I 24 Sasse

De linnenwever Johannes Sasse van 't Gotink of Schutteste K 2 kwam in 1858 alhier te wonen. Het adres is Batsdijk 18.

I 25 Pierikenveld Nieuwland

In 1845 kwamen de Sieverinks van I 13 op 't Pierikenveld te wonen. Een Pierikenveld is een afgeperkt gebied. Het adres is Vosterkampweg 1.

I 26 De Brem

Manus Dijkman van Klein Orsouw G 2 kwam in 1854 alhier te wonen. De boerderij is gelegen aan de Kaaldijk 11, alwaar de brem elk jaar uitbundig bloeit.

I 27 Reindershuus

De eerste bewoners kwamen in 1860 van Brouwers Gotink of Reindershuus K 7. Het huis is gelegen aan de Laarbraakweg 1.

I 28 Oude Haantje voordien Stoffer.

De bewoners kwamen van de Stoffer I 4. 't Oude Haantje werd in 1894 afgebroken en Café het Nieuwe Haantje staat er sindsdien aan de Stapeldijk 5.

I 29 Wentink

Op Wentink hebben Wentinks gewoond. De eerste woning dateerde van 1881. Het adres is Batsdijk 11.

I 30 Hulshof

Vanaf 1881 hebben tot op heden op dit adres altijd Hulshofs gewoond. In 1908 was er herbouw.

I 31 Brandenburg

Jan Berend Brandenburg, timmerman, kwam in 1887 met zijn familie alhier te wonen. Het adres: Batsdijk 9.

I 32 Hogevonder

Dit huisje staat er vanaf 1894. Er hebben Hogevonders gewoond. Het adres: Batsdijk 3.

I 33 Nas Hutte Laerbrake

Deze hutte heeft vanaf 1909 maar 10 jaar gestaan aan de Laarbraakweg, het huisnummer gaat naar : De Knolle of Herminenkamp. De bouwers van deze boerderij doopten haar in 1918 de Knolle. Zij werd gebouwd op de Herminenkamp een veldnaam, die reeds in 1810 bekend was. Het adres: Kaaldijk 13.

Tekst van: M.J. barones van Heeckeren van Kell
Bronnen: F. Toevank
Gemeentearchief Ruurlo

Fotorubriek

De vereniging of individuele leden hebben veel foto's. Niet altijd is daar echter een beschrijving bij. In deze rubriek willen we foto's plaatsen met het verzoek aan de lezer om hier op- en/of aanmerkingen op te geven. U kunt uw op- en/of aanmerkingen kwijt bij een van de redactieleden.

Foto 1: Een foto uit ca. 1930 van de CDV de Graafschap.

Wie kan ons vertellen wie de personen bij dit oude T-Ford vrachtwagentje zijn.

Foto 2: Een klasfoto van de Kerst Zwartschool uit vermoedelijk 1890.

Wie helpt ons aan de namen?

Foto 3: Een klasfoto van de Kerst Zwartschool uit vermoedelijk 1920.

Wie helpt ons aan de namen?

Gezondheidszorg – deel 3

In de Raadsvergadering van 22 Augustus 1856 werd door de Raad een verordening tegen de verspreiding van besmettelijke ziekten in de Gemeente Ruurlo vastgesteld, die er als volgt uit zag.

Artikel 1

Het hoofd des gezins waar cholera of eenig andere kenbare besmettelijke ziekte, met uitzondering van kinderziekte, waaromtrent voorzien is bij K.B. van 28 April 1818, is uitgebroken, geeft of doet daarvan dadelijk kennisgeven ten plaatselijken secretarie.

Artikel 2

Het is verboden, na openbare bekendmaking van wege Burgemeester en Wethouders, uit een huis waar zoodanige ziekte zich openbaart, kinderen naar eenige school, onder welke benaming ook bestaand, te zenden of aldaar toe te laten zolang de besmetting duurt.

Artikel 3

Wanneer een geneeskundige de onverwijde begraving des lijks van iemand aan eenige besmettelijke ziekte gestorven, noodig oordeelt kan het verlof daartoe binnen 36 uren na overlijden verleend worden.

Artikel 4

Elke overtreding van de bepalingen dezer verordening wordt gestraft met eene geldboete van een tot vijf gulden.

Aldus enz.. 22 Augustus 1856.

In de Raadsvergadering van 1 Mei 1865 wordt door de voorzitter een schrijven van G.S. voorgelezen betreffende het nemen van maatregelen tegen verspreiding der cholera. Waarover gedelibereerd zijnde met algemene stemmen is goedgevonden:

1^e

Dat de jaarmarkten en de kermis in dit jaar niet zullen worden gehouden.

2^e

Dat het opnemen van lijders in daarvoor afzonderlijke in te richten lokalen of gebouwen wegens de uitgestrektheid der gemeente alhier aan veele bezwaren onderhevig is doch het afzonderen der lijders als hoogst wenschelijk moet worden geacht waarom ingeval de ziekte onverhoopt mogt uitbreken de noodige aanbeveling zal geschieden,

de kinderen en verdere personen die niet volstrekt tot aanpassing of verpleging worden gevordert uit de woningen worden verwijderd.

3^e

Dat de vereischte zorg zal worden gedragen dat de uitwerpselen der leiders zoo spoedig mogelijk ter behoorlijke diepte onder den grond worden uitgestort en dadelijk met den nodige grond worden aangevuld.

4^e

Dat daar alwaar geen genoegzaam zuiver drinkwater mogt aanwezig zijn voor den aanvoer of het bekomen van hetzelfde de vereischte aanbeveling zal geschieden.

5^e

Dat de lijken der aan Cholera overledenen met de meeste zorg zullen moeten worden behandeld en opdat deze dadelijk na het overlijden zullen kunnen worden bijgezet zo zal op de algemene begraafplaats een gebouw worden opgericht waarin de lijken zullen kunnen worden geplaatst tot aan de begrafenis.

6^e

Dat voor de reinheid in het algemeen de nodige zorg zal worden gedragen en in geval de ziekte onverhoopt mogt uitbreken de gegeven voorschriften voor zoo veel doenlijk is, worden in acht genomen.

De Burgemeester W.H.Kerkhoven

Enkele jaren later zijn het niet de mensen, maar het vee dat onder een besmettelijke ziekte te lijden heeft.

In de Raadsvergadering van 19 September 1865 wordt door de Gemeente Raad besloten om;

In aanmerking nemende dat het noodzakelijk moet worden geacht, tot wering van de vreeselijke pestziekte, welke elders in dit Rijk onder het vee is heerschende, de nodige maatregelen worden genomen, de onderstaande verordening vast te stellen.

Artikel 1

Onder vee wordt in deze verordening verstaan, runderen, schapen, geiten, bokken en varkens.

Artikel 2

Alle aanvoer van vee hiervoren genoemd, op de jaarmarkten binnen deze gemeente gehouden wordende is verboden.

Artikel 3

Het is verboden eenig vee in deze gemeente in te voeren regtstreeks afkomstig uit vreemde landen.

Artikel 4

Het is verboden vee, in of door te voeren, tenzij het gedekt is door een verklaring afgegeven door een geëxamineerde veearts of door het hoofd van het Gemeente Bestuur inhoudende de plaats van herkomst en duidelijk vermeldende dat het is uitgevoerd uit eene gemeente waar geene besmettelijke veeziekte hoegenaamd heerscht en dat het vee zelf gezond is. De verklaring zal hoogstens 24 uren oud mogen zijn.

Artikel 5

Het is verboden in of door te voeren vleesch, vet of andere voorwerpen afkomstig van vee dat tengevolge van eene besmettelijke ziekte is afgemaakt of gestorven.

Artikel 6

Eveneens is het verboden mestspeciën in of door te voeren zonder voldoende bewijs dat ze afkomstig zijn uit een gemeente waar geene besmettelijke ziekte heerscht.

Artikel 7

Alle vee uit een andere gemeente afkomstig zal in deze gemeente niet anders mogen in of doorgevoerd dan langs de hoofdwegen en bij dag tusschen zons op- en ondergang.

Artikel 8

Alle verklaringen afgegeven door een geëxamineerd veearts in deze verordening bedoeld zullen moeten gelegaliseerd zijn door het hoofd van het Gemeente Bestuur.

Artikel 9

De overtreding dezer verordening zal worden gestraft met eene geldboete van *f*.10,- tot *f*.25,- en in gevangenisstraf van een tot drie dagen. Te samen of afzonderlijk daar en boven zal het vee waarmede de overtreding is gepleegd even als de voorwerpen in art.5 en 6 bedoeld door den Ambtenaar die de overtreding heeft ceconstateerd na overleg met het hoofd van het gemeente Bestuur in beslag kunnen worden genomen.

In dat geval zal hij daarvan in zijn Proces Verbaal melding moeten maken en zal de Regter het in beslag genomene verbeurd verklaren.

Artikel 10

Deze verordening zal uit hoofde van de spoed welken de zaak eischt ingevolge art.171 der gemeente Wet onmiddellijk worden afgekondigd en dadelijk na hare afkondiging in werking treden.

Aldus vastgesteld ter openbare Vergadering van de Raad der gemeente Ruurlo op heden den 19 September 1865.

De Burgemeester W.H.Kerkhoven.

In de Raadsvergadering van donderdag 29 Augustus 1867 wordt het volgende besluit genomen;

De gemeente Raad van Ruurlo,

In aanmerking nemende dat volgens het besluit van Zijne Exellentie den heer Staats raad Commissaris des Konings in deze Provincie vervat in Prov.blad nr.392 van dit jaar het verbod tot het houden van markten en openbare verkopeningen van rundvee, ook voor deze provincie is opgeheven en alzoo uit hoofde van den tegenwoordigen gunstigen toestand der besmettelijke ziekten onder het Vee er geene noodzakelijkheid meer bestaat de plaatselijke verordening tot voorkoming der verspreiding van dusdanige ziekten onder het zelve alhier nog verder in werking te doen blijven.

Mede gelet op het Besluit van Hunne Ed.Gr.Achtb. de G.S. dezer Provincie, welke vervat in Prov.blad nr.396 van dit jaar, Zo is met algemene stemmen goedgevonden; De verordening houdende maatregelen tot voorkomen van besmettelijke ziekten onder het Vee binnen deze gemeente vastgesteld ter Openbare Raadsvergadering van den 19 September 1865 onder no.35 bij dezen in te trekken en buiten werking te stellen.

De Gemeente Raad voornoemd.

Was dus het gevaar van een besmettelijke veeziekte even minder aanwezig, het gevaar van besmettelijke ziekten was er nog steeds, want nog maar 5 dagen later, in de raadsvergadering van 3 September 1867 leest de voorzitter de te nemen maatregelen tegen de verspreiding van Cholera voor, alsmede de artikelen in Prov. Bladen van de jaren 1866 en 1867.

Vervolgens wordt met algemene stemmen goedgevonden aan Zijne Exellentie Den Heer Staatsraad Commissaris des Konings te berichten;

1^e

Dat het afzonderen der lijders als hoogst wenselijk moet worden geacht, waarom in geval de ziekte onverhoopt mogt uitbreken de nodige zorg zal worden gedragen, dat de kinderen en verdere personen die niet volstrekt tot oppassing of verpleging worden gevorderd uit de woningen worden verwijderd maar dat de uitgestrektheid der gemeente alhier aan vele bezwaren onderhevig blijft.

2^e

Dat de vereischte zorg zal worden gedragen dat de uitwerpselen der lijders zoo spoedig doenlijk ter behoorlijke diepte onder den grond worden uit gestort en dadelijk met de nodige grond worden aan-gevuld.

3^e

Dat daar waar geen genoegzaam zuiver drinkwater mogt aanwezig zijn voor den aanvoer of het bekomen van hetzelfde de vereischte aanbeveling zal geschieden.

4^e

Dat er in het vorig jaar (1866) op de algemene begraafplaats een gebouw is opgericht ten einde de lijken der aan Cholera overledenen dadelijk na het overlijden te kunnen bijzetten.

5^e

Dat bij voortdoring voor de reinheid in het algemeen de nodige zorg zal worden gedragen en in geval de ziekte onverhoopt mogt uitbreken de gegeven voorschriften verder voor zooveel doenlijk is, zullen worden in acht genomen.

In Maart 1868 deelt de voorzitter mede dat er een post open staat van f.4,20 voor de aanschaffing van kalk, die aan minder vermogenden is uitgegeven voor het witten hunner woningen als maatregel tegen de Cholera.

G.S. zal gevraagd worden goedkeuring te verlenen aan het voorstel de rekening te betalen van de post onvoorzien.

Aldus wordt besloten.

In de vergadering van 30 Januari 1871 is besproken en goedgevonden, om ten gevolge van het heerschen der pokken in sommige gemeenten van het Rijk, de herinenting der koepokken bij de inge-zetenen zoveel mogelijk aan te moedigen en dezelve in de gelegenheid te stellen zulks onontgeldelijk verrigt te bekomen daarvoor later aan den heer heelmester eene toelage te verlenen naar mate van den tijd daartoe door hem gebezigd.

De Gemeente Raad van Ruurlo

In de Raadsvergadering gehouden op den 1 Augustus van dat zelfde jaar is op daartoe gedaan voorstel met algemeene stemmen beslotschen, wegens de nog heer-ende pokken epidemie op de kermis alhier.

(deze was op de derde Woensdag in Augustus) gene kramers, straatmuzikanten of soortgelijke toe te laten en daarvan in de Zutphensche Courant en het blad den omroeper, twee maal, over algemeene kennis te doen geven.

In de vergadering van 12 Augustus, dus ruim een week later, wordt door de voorzitter een circulaire voorgelezen houdende aanbeveling om ter bescherming der volksgezondheid alle zoodanige maatregelen te nemen als nodig zullen worden geacht ten einde bij de eerste gevallen van Cholera epidemie in staat te zijn de uitbreiding daarvan zooveel mogelijk te stuiten.

Overwegende dat het zeer wenselijk moet worden geacht om tot voorkoming en wering dezer gevreesde ziekte alle geschikte middelen in het werk te stellen;

1^e

Om in het geval de ziekte onverhoopt alhier mocht uitbreken te zorgen voor het afzonderen van de lijdens door de kinderen en verdere personen die niet volstrekt tot oppassing of verpleging benodigd zijn, uit de woningen te verwijderen daar het opnemen van lijdens in daarvoor afzonderlijke in te richten lokalen of gebouwen wegens de uitgestrektheid der gemeente aan vele moeilijkheden onderhevig is.

2^e

Om op de opruiming van verzamelingen mest en dergelijke en voor reiniging van goten en sloten zooveel doenlijk, de nodige order te stellen.

3^e

De lijken der aan Cholera overledenen dadelijk na het overlijden zooveel doenlijk is te doen bijzetten tot begraving in een daarvoor op de algemene begraafplaats in 1866 opgericht gebouw.

4^e

Voor het bekomen van zuiver drinkwater, daar waar zulks niet aanwezig is, de nodige zorg te dragen en,

5^e

In het algemeen de tegenwoordige en vroegere aanbevelingen zooveel als hier doenlijk is, in acht te nemen.

De Gemeenteraad van Ruurlo

(in de volgende Kroezeboom het slot van dit artikel)

Kranten van toen

Van de heer J. Visschers van de Tolhutterweg kregen wij de krant te leen waaruit we de volgende "nieuwttjes" voor U haalden.

Ruurlose courant 8 augustus 1939

Ruurlo, 7 Aug. We verwijzen de belanghebbenden naar de advertentie in dit nummer, waarin b.en w. berichten, dat hedenavond de winkelsluitingswet niet zal worden toegepast, zoodat de zaken later dan tot 20 uur geopend mogen blijven.

Kunst en broederschap

Ruurlo, 7 aug. Met een vijftal groote touringcars arriveerde alhier gisteren een gezelschap van 180 personen. Het was de mannenzangvereniging van de Amsterdamsche gemeentetram "Kunst en Broederschap", die een uitstapje naar den Achterhoek maakt. Op het terras van hotel Avenarius werden onder leiding van directeur Keereweer eenige zangnummers op uitstekende wijze gezongen, waarvoor een hartelijk applaus van het inmiddels samengestroomd publiek de belooning was.

Hotel Het wapen van Ruurlo o.g. Avenarius

Markt

Op de markt van hedenmorgen waren 101 biggen aangevoerd. De prijzen varieerden van f17,50 per stuk of f2,---f2,10 per week ouderdom. Handel flauw.

Voetbal

Ruurlo 1 en Steenderen hebben Zondag-mid-dag een vriendschappelijke voetbal-wedstrijd gespeeld, welke door onze plaat-selijke club met 8-2 werd gewonnen. De rust ging in met 4-0.

EEN PRINSESJE GEBOREN! IRENE EMMA ELISABETH

Hoe het nieuws in Ruurlo ontvangen werd.

De Ruurlo'ers togen haastig aan het versieren. 's Avonds maakte "Sophia's lust" een muzikale wandeling door het dorp, gevolgd door een groote menigte. Men trok langs de woning van den burgemeester, die echter door ongesteldheid verhinderd was te verschijnen. Wel stonden mevrouw van Arkel en haar beide zoons voor de woning.

Ook werd langs het kasteel "Huize Ruurlo" gemarcheerd en de tocht werd op het Marktplein met het Wilhelmus besloten.

Beatrix en Irene

Zondagmorgen werd na de preek door ds. Abbing in de N.H.kerk het heugelijke gebeuren herdacht en het Wilhelmus gezongen.

+++++++

Een andere krant die veel in Ruurlo gelezen werd, was de Gelders-Overijsselsche Courant (G.O.C.). Ook hieruit een aantal belangrijke nieuwsfeiten .

De GOC van: 21 september 1955

Ruurlo

Donderdag huisvuil aan de weg!

Het bericht in het Maandagnummer over het ophalen van het huisvuil heeft ongetwijfeld bevreemding gewekt, maar men zal begrepen hebben dat dit op een vergissing berustte.

Het huisvuil wordt deze week niet Vrijdag, maar Donderdag opgehaald. Verder zal dit weer normaal op Vrijdag geschieden.

Vrijdag zijn alle gemeentelijke diensten vanaf half twaalf gesloten.

Politiehondendemonstratie

De Ruurlose Politiehondenclub R.P.C., aangesloten bij de Koninklijke Nederlandse Politiehonden-Vereniging, is voornemens om op Zondag 25 September a.s. een grote demonstratie te geven met politiehonden. Deze demonstratie zal gehouden worden op "Het Molenpand" achter kasteel Huize Ruurlo en aanvangen om half drie.

Gewerkt zal er o.m. worden met vier honden, waarvoor reeds een certificaat werd afgegeven en tevens met twee honden die nog in opleiding zijn.

Ook zal door de Rijksspeurhondengeleider uit Lochem een demonstratie worden gegeven met zijn in het Oosten van ons land bekend zijnde speurhond "Breston". Der verschillende oefeningen zullen door middel van luidsprekers worden toegelicht.

Padvinders sportmiddag

Zaterdagmiddag a.s. zullen op het terrein bij Huize Ruurlo de Padvinders sportwedstrijden worden gehouden. Aan deze "Trofea de Districta" zal door zes Padvindersgroepen uit het district worden deelgenomen. De aanvang is gesteld op half drie en de toegang is geheel vrij.

Floralia tentoonstelling op de scholen

De Floralia tentoonstelling, welke de laatste jaren onder auspiciën van het bestuur van de afdeling Ruurlo van de Vereniging Volksonderwijs werd georganiseerd in een der cafézalen in het dorp, trok niet de belangstelling welke er voor werd verwacht.

In een gecombineerde vergadering van genoemd bestuur met de propagandacommissie en de hoofden van de drie openbare scholen werd hiervoor gediscussieerd en 't besluit genomen, bij wijze van proef, dit jaar in elk der scholen A, B en C, een aparte tentoonstelling te organiseren, teneinde het bezoek aan de bloemenshow te stimuleren. Ook wordt verwacht dat de inzending van de opgekweekte stekplantjes aanmerkelijk groter zal zijn, dan in de voorgaande jaren, toen de tentoonstelling op een centrale plaats werd gehouden.

Tevens wed besloten, de drie tentoonstellingen te doen houden op Zondag 25 September a.s van 3 tot 5 uur. De opgekweekte potplanten moeten daardoor Zaterdagmorgen aan de scholen worden ingeleverd. Behalve deze planten worden bovendien inzendingen paddestoelen in mandjes of bakjes, veldbouquetten en tekeningen, ingewacht.

Ruitersuccessen

Op het Zaterdag gehouden concours hippique te Hellendoorn behaalde de landelijke rijvereniging Ruurlo met haar achttal een tweede prijs. In de dressuurklasse behaalden onderstaande ruiters de volgende prijzen. In klasse B: H.J.Meulenveld met Olga, 4^e prijs. G.Oonk met Astor 4^e prijs.

J.H.Seinhorst met Entos en F.Tragter met Jonny elk een 5^e prijs. In de klasse L: G.Flierman Lettink met Bento II een 3^e prijs en M.Flierman met Brammie een 5^e prijs.

Met het beste type landbouwrijpaard behaalde G.Vruggink met Rikie een 7^e prijs en H.J.Meulenveld met Olga een eervolle vermelding.

Burgerlijke stand

Geboren: Franciscus Th. M. z.v. R.J.W. de Gier en K.J.Franken.; Antonius L. z.v. G.W.Jansen en M.Snelder.

Ondertrouwd: A.N.Jonkers, 33 jr. arts te Tiel en M.A. Teger, 27 jr.; H.Kip, 27jr. te Vorden en W.B.van Kampen, 24jr.; H.J.Boers, 23 jr. en Chr. Griezeler, 27 jr. te Lochem.

Overleden: G.J.Momberg, 70 jaar, ongehuwd;
J.W.Bouwmeester, 65 jaar echtgenoot van H.J.Oonk.

Agenten en correspondenten
HENGELO GIJ, Berichten, advertenties en abonnementen: J. M. Voskamp, Vordensweg 24, tel. 414.
RUURLO Berichten: H. v. Groningen, Eerchemseweg 19, tel. 264. Advertenties en abonnementen: M. Hillebrand, Kerkstraat 11, tel. 386.
VORDEN Berichten, advertenties en abonnementen: J. J. v. d. Peijl, Molenweg 35, tel. 238. KRANENBURG, Berichten, advertenties en abonnementen: W. Wolbert, D 131, tel. 581.
WARNSVELD Berichten, advertenties en abonnementen: C. J. Smit, Hofweg 28, tel. 4461.
ZELHEM Berichten, advertenties en abonnementen: M. Velhorst, Ruurloseweg 11, tel. 333. WOLFERSVEEN, Berichten, abonnementen en advertenties: A. G. Dolleman, F 105.

Ne bizunderen knech..

A'j in dissen tied ne pak neudeg bunt, dan gao'j naor ne klein of groot winkelbedrief, woor as ow rekke vol pekke, boksens en andere klerage 't kiezen onbesoed meulek maakt. 't Grote wonder is feitelek da'j ne good passend pak an könt trekken, zonder dat ter ne elle of krietjen bie te passe kömp.

Mien grootva was kleermaker, nog zee'k 'm amechteg hijgend baovenop den kleermakerstaofel zitten. Den man had slim astma, maor ondanks ziene kwaole is e töt zowat an zien lesten aosem deur blieven toenken. Noe zö'j wah zeggen;" 'Toenken' was dát dan veur woord?"", noh dah za'k ow hier fijn uut de deuke doon. 'n Paar joor veur den lesten oorlog had grootva ne kleermakerije in de Grolse Nötteboomstraote. Later bunt ze met den helen familie naor Hengel in Aoveriessel verhuusd. De Grolse snieders, en ok de Lechtenvoordsen wodt 'toenkats' eneumd, zee naeiden vrogger de pekke met de hand, en as ze wollen wetten of den draad stief genog an-etrokken was dan nukken ze ne maol niets an de naolde. Dan toenken den draod.

Too'k op ne dag bie 'm in de kleermakerije ston te kieken, ho as e met ne grote gasstriekbolte de volen in ne bokse an 't strieken was, vertellen e mie ne verhaal aover 'n olden snieder dèn lange jaoren trugge op ne hoor nao slimme te passe was ekommen.

Ne ieveregen snieder in 'n old Achterhooks darp was onbesoed drok. 't Leep tegen de Paosen, en ne bulte boerenleu hadden 'n pak bie 'm besteld, um der dan ok op eur Paosbest uut te zene. Andere jaoren had e dah bes af-ekönd, maor nèt dah winter was e slim zeek ewes, en hee was nog lange neet weer den olden.

Aovend an aovend warken e tot in de kleine uurkes vedan bie 't piköllielempken woorin ne streuken van ne russe zik te good dei an den raapöllie, maor 't schot neet op. 's Nachens in de beddekaste dan lae't e zó te massen, en van zik af te houwen, dat de vrouwe 'm wakker mos maken. "Keerl nog an too Gradus, iej slaot mij jao zowat de döppe dichte, wat faelt ow toch?" Zweitend zat 't olde sniederken rechtop in 't veren bedde, noo mos 't hoge woord der dan maor uut. "Hentje luster, al arbeide ik ok dag en nach, ik kriege al dah wark nooit van ze laevensdagen veur de Paosen af. Der zal niks anders op zitten dan da'k ne knech der bie nemme, 't wark mot kloor. Den eersten den besten den margen bie mie op de stoepe steet den nem ik, al zal 't ok den duvel zelf in eigen persoon waene". Dan trok e de slaopmutse weer op 't oor, en leet zik op de rugge in 't veren bedde zakken. "Noh, ik magge liejen dat ter ene op kömp,

dan kan ik ok is ne maol rösteg slaopen zonder da'k iederbots ne optater kriege", zo kreeg e de bosschap nog van Hentje met. Den anderen dag leet den snieder in 't darp anzeggen dat e wah ne knech kon gebruiken.

Kwelleke was 't berich rond egaone of der wodden op de baoven-helfte van de deure eklopt. "Komt ter in, dan köj der uut kieken", reep 't olde sniederke. Der kwamp 'n wonder menneken de deure binnen stappen. Zo flauw as den snieder zelf uut kek, zo kreggel kek den vrömden snuiter uut. Hee had glunegeroos eugskes dee egaals hen en weer flickern, en ampart was ter ok 't een en ander met 'm loos. Hee hampeln eets of wat. Too den snieder good kek zoog e dat den keerl ne peerdepoot had.

Nò ja, wat maken 't allemaole uut, as e zien vak maor verston. En dah dei e, zo as 't heerschap eiges zae, hee kennen 't vak van krage töt voering, en ok patroonteikenen kon e as den besten. En woorachteg, der was gin woord van elaoen, ne dag of wat was e bie den snieder in deens, en 't wark dah vlaog 'm tussen de vingers deur. Den older snieder begon der schik met te kriegen. 't Moch dan 'n wonderen kosganger waen, op zienen arbeid veel niks an te merken. Allene, met 't meddågen gedroog e zik bizunder.

As den snieder de hande opbeuren um ne kruus te slaone dan trok den knech ne gezichte as of e 't zwoor met de galle had, en schot e met 'n hoeraatjen de kökken uut.

'n Ogenblikke later was e weerum-me, en lek alles bij 't olde. En zó wat ston Hentjen helemaol neet an. Veur 't baeden leep ie neet van taofel, dah gaf gin pas! "Gradus, ik wet 't neet, maor met dah knechjen van ow is wat. Ik veule mij der niks bie op 't gemak. Egaals dah gedoo a'w an 't baeden wilt gaon.

A'w ons maor ginnen voelen luus in den pelze epot hebt, 't zal toch ginnen handlanger van den duvel waen? Oh fo'j, ik motte der neet an denken dat 't den duvel in heugst eigen persoon wal is kon waen!". Now gink den snieder toch ok ne lempken brannen, en hee nomp zik veur um 't benemmen van 't heerschap good in de gaten te hollen.

Den andern dag veel 't den snieder op dat egaals as 't menneken hen en weer leep, der an de achterkante in ziene bokse wat bewaog. 't Was ne wonder eets, maor 't fiene konnen ze der neet van gewaar wodden. Töt 't knechjen op zekeren dag de schere uut de hande leet vallen en raps van den taofel spronk um 't dink van de grond te kriegen. Met ne akeleg gekraak scheuren 'm

den naod uut de bokse, en stok ter ne griezelegen behaorden stat uut. Net kwam Hentjen met ne köpken koffie andragen veur de harde warkers.

Deur de kiere van de deure zoog ze wat ter gebeurn. Ne beste gupse koffie slatern eur uut de kummekes, zó as ze der van schrok. Maor dan sprong ze naor de kaste, en grep in enen zoeze 't kruusbeeld met de gewijde keersen. Ze stot de deure van de kleermakerije lös, en zetten 't kruus op den kleermakers taofel.

Met ne wilden schreeuw vlaog 't knechjen in de bene, en in enen vlog was e bie den hogen bozum en schot deur den schossteen 't huus uut. In de kleermakerije bleef ne smeregen zwaveloch achter.

"Jao,jao, zo zee'j maor wat ter van kömp a'j den duvel anroopt", von mien opa an 't ende van 't verhaal; "Door kömp niks gin good van". Dan kreeg e de naolde weer uut 't spek, en toenken vedan...

Wim Blumers 1997

(Advertentie)
G.O.C. 21 september 1955

1022

Historische vereniging Old Reurle :

Bestuur :	
Voorzitter:	M.G. Kok, Barchemseweg 67, 7261 DB Ruurlo, Telefoon 0573-453090.
Secretaris:	L.W. Besselink, Noorderweme 6, 7261 PX Ruurlo, Telefoon 0573-452376, Email: leowbesselink@hetnet.nl
Penningmeester:	A. Flierman, Vrochterdijk 16, 7244 PN Barchem, Telefoon 0573-451921
Bankrekening :	Rabo-Berkelland, Ruurlo, Rekeningnummer 3567.22.996 t.n.v. Historische Vereniging Old Reurle.
Bestuursleden:	mw. R. Greupink-Wolsink, Hessenweg 4, 7261 AP Ruurlo, Telefoon 0573-452477. A.J. Kettelerij, Borculoseweg 62, 7261 BL Ruurlo, Telefoon 0573-452204. mw. I.H. Brinkhuis-Baltus, B.v. T. v. Serooskerkenweg 7, 7261 CT Ruurlo Telefoon 0573-453376. J.H. Bakker, Morsdijk 1, 7261 RX Ruurlo, Telefoon 0573-491293.
Commissies:	
Organisatie jaarprogramma:	mw. R. Greupink-Wolsink mw. I.H. Brinkhuis-Baltus.
Beheerder van het Archief en foto's van Ruurlo :	G.J. Kleyn Winkel, Dwarsdijk 10 7025 CR Halle Telefoon 0573-461248 A.J. Kettelerij
Genealogie en foto's van Ruurlo :	F. Toevank, Gerrit Sprokkereefstraat 2, 7261 GM Ruurlo Telefoon 0573-451390
Landbouwwerktuigen:	mw. R. Greupink-Wolsink A. Flierman G.J. Kleyn Winkel J. Oonk , Juttepad 6, 7021NP Zelhem, Telefoon 0314-625316
Archeologische werkgroep Coördinator:	J.H. Bakker
Project Geschilderd Old Reurle:	J.H. Bakker.
Verspreiding van tijdschrift "Onder d'n Kroezeboom" :	mw. R. Greupink-Wolsink
Redactie Kroezeboom:	
Eindredacteur :	J.H. Tornij; Watersnipstraat 2, 7132 DG Lichtenvoorde Telefoon 0544-379691
Redactieleden:	W.J. Bluemers, Schoolstraat 1, 7261 GH Ruurlo Telefoon 0573-452062. H. Post, 't Heering 13, 7261 VK Ruurlo, telef. 0573-451264
Internetsite :	www.oldreurle.nl

Registratie bij Kamer van Koophandel te Arnhem onder inschrijfnummer 40103401

Het kwartaalblad "Onder d'n Kroezeboom" is ingeschreven onder nummer ISSN 0929-919X